

Dosarul nr.2r-127/22
2-20111026-01-2r-22022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. O. Dvornic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, D. Dulghieru, V. Buhnaci)

DECIZIE

13 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Vasile Lesnic, reprezentat de avocatul Iurie Chifiac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ „NR. 8” din Chișinău, în procedura falimentului, împotriva lui Vasile Lesnic cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea depusă de Vasile Lesnic cu privire la repunerea în termenul de apel și s-a restituit apelul declarat de Vasile Lesnic ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă:

La 09 septembrie 2020, prin intermediul poștei (f.d.31), Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ „NR. 8” din Chișinău, în procedura falimentului, (în continuare Î.M.G.F.L. „NR. 8” din Chișinău, în procedura falimentului), reprezentată de avocatul Tatiana Costru, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Lesnic, solicitând încasarea datoriei pentru serviciile locativ comunale în sumă de 3204,56 de lei, încasarea cheltuielilor de judecată, inclusiv pentru asistență juridică în mărime de 500 de lei.

Prin încheierea din 11 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a acceptat în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de Î.M.G.F.L. „NR. 8” din Chișinău, în procedura falimentului, împotriva lui Vasile Lesnic cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea din 27 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Î.M.G.F.L. „NR. 8” din Chișinău, în procedura falimentului și s-a încasat de la Vasile Lesnic în beneficiul Î.M.G.F.L. „NR. 8” din Chișinău, în procedura falimentului, datoria pentru serviciile locativ comunale (deservirea blocului, transport deșeuri, deservirea echipamentului tehnic) pentru apartamentul nr. 5 din str. XXXXX, nr. 40, mun. Chișinău, acumulate pentru perioada de până la 31 martie 2020 în mărime de 1162,77 de lei, datoria pentru serviciile locativ comunale (deservirea blocului, transport deșeuri) pentru

apartamentul nr. 6 din str. XXXXX, nr. 40, mun.Chișinău, acumulate pentru perioada de până la 31 martie 2020 în mărime de 2041,79 de lei, cheltuielile de asistență juridică în mărime de 500 de lei, iar în total suma de 3704,56 de lei; s-a încasat de la Vasile Lesnic în beneficiul statului cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 270 de lei.

La 07 mai 2021, prin intermediul poștei (f.d.48), Vasile Lesnic a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 27 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termenul de procedură, admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea depusă de Vasile Lesnic cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și s-a restituit împreună cu toate documentele anexate cererea de apel depusă de Vasile Lesnic împotriva hotărârii din 27 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind înaintată în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La 28 ianuarie 2022, prin intermediul poștei (f.d.92), Vasile Lesnic, reprezentat de avocatul Iurie Chifiac, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate, restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat că, din materialele cauzei rezultă că instanța de fond a examinat cauza în procedura scrisă, iar dispozitivul hotărârii judecătorești din 27 noiembrie 2020 a fost pronunțat în lipsa participanților la proces. Despre data pronunțării hotărârii nu a cunoscut nici el și nici avocatul său, luând cunoștință de aceasta la data de 05 mai 2021 pe Portalul Național al Instanțelor Judecătorești. Corespunzător, argumentul instanței de apel cu privire la încălcarea termenului de depunere a apelului contravine normelor de drept material și este în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Prin încheierea de restituire a cererii de apel, instanța de apel a încălcat normele de drept procedural, deoarece neajunsurile constatate la depunerea cererii de apel nu sunt întemeiate pe prevederile legale.

Recurentul a opinat că, prin restituirea cererii de apel a fost încălcat art. 6 CEDO, care garantează dreptul la un proces echitabil.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa intimatului la 22 februarie 2022, conform scrisorii (f.d.94) și a fost recepționată la 25 februarie 2022, conform avizului de recepție (f.d.96).

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 27 octombrie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 28 ianuarie 2022, prin intermediul poștei (f.d.92).

Materialele cauzei atestă expedierea copiei încheierii instanței de apel către părți la data de 16 noiembrie 2021, conform scrisorii (f.d.85), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către partea recurentă. Din textul recursului se deduce că încheierea contestată în copie, a fost recepționată de către partea recurentă la data de 14 ianuarie 2022. Astfel, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Vasile Lesnic, reprezentat de avocatul Iurie Chifiac și va menține încheierea contestată, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, dispozitivul hotărârii primei instanțe, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Î.M.G.F.L. „NR. 8” din Chișinău, în procedura falimentului, împotriva lui Vasile Lesnic cu privire la încasarea datoriei, a fost pronunțat la data de 27 noiembrie 2020 (f.d.40).

Hotărârea din 27 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel de către Vasile Lesnic, la data de 07 mai 2021, prin intermediul poștei (f.d.48).

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 Cod de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii cu privire la repunerea în termen a apelului declarat de Vasile Lesnic împotriva hotărârii din 27 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu restituirea cererii de apel, din motivele ce succed.

Colegiul învederează că, în temeiul art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, prin încheierea din 27 octombrie 2021, a respins ca fiind neîntemeiată cererea depusă de Vasile Lesnic cu privire la repunerea în termen a apelului și a restituit apelul declarat de Vasile Lesnic împotriva hotărârii din 27 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.79-84).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, Colegiul reiterează că, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 27 noiembrie 2020 (f.d.40), însă cererea de apel a fost depusă de către Vasile Lesnic la data de 07 mai 2021, prin intermediul poștei (f.d.47-48).

Având în vedere prevederile art. 362 alin.(1) Cod de procedură civilă, conform cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești, Colegiul reține constatarea instanței de apel precum că nu este justificată omiterea termenului, în situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 27 noiembrie 2020.

Or, în conformitate cu art. 111 alin.(3) Cod de procedură civilă, dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Cu referire la argumentul recurentului precum că dispozitivul hotărârii judecătorești din 27 noiembrie 2020 a fost pronunțat în lipsa participanților la proces, Colegiul menționează că, examinarea cauzei civile s-a realizat în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă și în lipsa părților s-a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești.

Aici Colegiul notează că, încheierea judecătorească din 11 septembrie 2020 privind acceptarea în procedura cererilor cu valoare redusă a cererii de chemare în judecată depusă de Î.M.G.F.L. „NR. 8” din Chișinău, în procedura falimentului, împotriva lui Vasile Lesnic cu privire la încasarea datoriei, a fost expediată pârâtului împreună cu copia cererii de chemare în judecată la trei adrese, inclusiv la adresele de la locurile de consum pentru care s-a pretins datoria (f.d.32-33), însă corespondența a fost restituită instanței de judecată cu mențiunea „nereclamat” (f.d.35-37).

Prin încheierea judecătorească din 16 noiembrie 2020 de fixare a datei examinării, examinarea cauzei a fost stabilită pentru data de 27 noiembrie 2020 ora 08:50 (f.d.38).

În context, Colegiul relevă că, avocatul Iurie Chifiac, care a acționat în interesele recurentului Vasile Lesnic, în baza împuternicirilor inserate în mandatul avocațial Seria MA nr. 1456533 din 25 noiembrie 2020 (f.d.39), la data de 25 noiembrie 2020 a luat cunoștință de materialele cauzei, conform mențiunii efectuate în acest sens (f.d.33 verso).

În virtutea art. 75 alin.(4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În atare circumstanțe, Colegiul atestă că, partea pârâtă a cunoscut de existența litigiului aflat pe rolul instanței, inclusiv de data ședinței de judecată din 27 noiembrie 2020 ora 08:50, data la care a fost pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești.

De altfel, cererea avocatului de examinare a cauzei civile în ședință publică, a fost expediată instanței de judecată la data de 27 noiembrie 2020 ora 10:04, prin intermediul poștei electronice (f.d.41), ulterior orei stabilite pentru examinarea cauzei.

În conformitate cu art. 276⁴ alin. (3) Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost expediat în adresa avocatului Iurie Chifiac la data de 04 decembrie 2020, conform scrisorii (f.d.42), iar corespondența a fost restituită instanței cu mențiunea „nereclamat” (f.d.45).

Totodată, Colegiul relevă că, dispozitivul hotărârii judecătorești din 27 noiembrie 2020 a fost publicat la data de 02 decembrie 2020 pe pagina web a instanței de judecată. Însăși partea recurentă a susținut că, a luat cunoștință de hotărârea judecătorească la data de 05 mai 2021, pe Portalul Național al Instanțelor Judecătorești, deși, dispozitivul acesteia a fost plasat la data de 02 decembrie 2020, iar pârâtul a cunoscut de existența litigiului aflat pe rolul instanței, precum și de data ședinței de judecată din 27 noiembrie 2020 ora 08:50, aspect corect reținut de către instanța de apel.

În atare circumstanțe, Colegiul apreciază ca fiind corectă ipoteza instanței de apel precum că omisiunile admise de către Vasile Lesnic nu pot fi imputate instanței de judecată, în condițiile în care prima instanța a întreprins măsurile necesare de a înștiința părțile despre existența litigiului aflat pe rolul acesteia, procedura de examinare a acestuia, precum și a comunicat participanților la proces actele procedurale emise, având în vedere examinarea cauzei în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă.

Or, neconformarea de către recurent prevederilor legale nu poate fi pusă pe seama instanței, în situația în care nu este exclusă obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale în conformitate cu prevederile art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) Cod de procedură civilă.

De asemenea, Colegiul iterează că, părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO.

De altfel, materialele cauzei denotă că, Vasile Lesnic a avut posibilitatea de a exercita calea de atac, apelul, în interiorul termenului de 30 de zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii judecătorești, circumstanțe detaliate anterior.

Colegiul punctează că, odată ce legiuitorul a stabilit un termen strict de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii pentru exercitarea căii de atac-apelul, apelantul nu a avut decât obligația de a se conforma acestui termen.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Subsecvent, Colegiul apreciază ca fiind corectă soluția instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termenul de apel, care a determinat restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, având în vedere depunerea acesteia în afara termenului legal, or, instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Alegațiile părții recurente inserate în recurs nu și-au găsit confirmare și nu pot fi reținute pentru casarea încheierii contestate, deoarece omiterea termenului de declarare a apelului este imputabilă recurentului Vasile Lesnic, care nu și-a exercitat drepturile procedurale în interiorul termenului stabilit de legiuitor.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, promovat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art.13 CEDO, Colegiul relevă că, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul instituit de legiuitor.

Din considerentele redate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Vasile Lesnic, reprezentat de avocatul Iurie Chifiac.

Se menține încheierea din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ „NR. 8” din Chișinău, în procedura falimentului, împotriva lui Vasile Lesnic cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Galina Stratulat